

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Brassó, Nagy- s Czérna-utca sarkán
Papp F. utóraktdára fölött, 1. em.
hol a szerkesztő h.tköznapokon délelőtti
9-11 óra között,
Bolonya, nester-utca 325. sz. a
hol minden délután alálható
A lap szellemi részét illető min-
den közlemény, valamint
az előfizetési pénzek és hirdetések
hérmentesen de küldendők
Kéziratol vissza nem datnak.

BRASSÓ

ELŐFIZETÉSI AR
helyben házhoz hordva v. vidékre
postán küldve:
Egész évre 7 frt, félévre 3 frt 50 kr
negyedévre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.
HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos garmond-sor helye 5 kr (1-10.
helye 50 kr.) Nagyobb és többzörli híd-
téseknel kedvezmény.
Minden egyes hirdetés belyegdíja 30 kr
Nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetendők.

Politikai, társadalmi, közgazdászati, közművelődési és szépirodalmi lap.

A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek és ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi s zernesti, dicső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszuaaszoói, kőhalmi, medgyesi, nagy-sinkli, segesvári és szegedi kir. járásbírók hivatalos hirdetője.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban; Budapest: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A., Eckstein Berndt; Bécsben: Daube F. s társa. Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. és társa hirdetési irodájában.

30-ik szám.

Brassó, Kedd, márczius 13-án.

IV. évfolyam 1888.

Felhívás

Brassómegye magyarságához.

Negyven éve lesz holnapután annak, hogy hazánk szívében a szabadság, egyenlőség és testvériség első szikrája fellobbant. A lővő-roshan elhangzott: „szabadság, egyenlőség és testvériség!” — visszhangot adott északról délre, keletről nyugotig; az egész nemzet, népek milliói szabadabban, könnyebben lélegzettek fel; a nemzet kezeiről lehullottak a bilincsek, melyek egészséges fejlődését lehetetlenítették.

A sajtószabadság, az egyenlő teherviselés, az unió Erdélylyel — mindannyi e nap vívmányai. Kik ama nagy események megteremtői, főszereplői valának, nagyobbára már csak emlékeztetünkben élnek. Kevesen vannak már csak életben közülők; kevesen azok is, kik csak szemtanúi is valának ama korszakot alkotó eseményeknek, melyről egyik főszereplő, korszakos írónk Jókai Mór azt mondja: megállítja a napot az égen!

A multnak emlékeiből kell lelkesedést merítenie a jelennek, s a multnak emlékeit a késő utókor számára híven megőrzni kötelessége a jelennek. Az apák örökségét sértetlen átadni a gyermekeknek kötelességünk nekünk, hogy az ősök s nagy tetteiknek emléke a maga dicsőségében maradjon megóva s megőrizve, a míg „a hazának csak egy romlatlan gyermeke lésson.”

E kötelességet rója le a brassómezei magyarság is, midőn évenként megünnepeli 1848 márczius 15-ének emlékét.

Az állandó márczius 15-iki bizottság az idén, holnapután is, diszes ünnepélyt rendez. A siker kétségtelen, mert hisz ily ünnepélynek nem lehet és nem szabad Brassóban nem sikerülni! — Teljes a siker azonban csak úgy lehet, ha az egyenlőség ünnepén mindnyájan ott leszünk, gazdag és szegény, nagy és kicsiny egyaránt.

Legyünk tehát ott mindnyájan! Ne hiányozzék senki sem közülünk. Űljünk ünnepet közösen, egyetértve mindannyian, kiknek a sors megengedé magyaroknak születnünk.

„Merítsen a jelen nemzedékről nemzedékre lelkesedést a multnak emlékeiből” — ezt izente nekünk mult év-

ben, márczius tizenötödikére „az öreg hontalan magyar” turini magányából.

Merítsünk! Lelkesüljünk és kiáltsuk vele: „Előre magyar!”

„Le roi est mort — vive le roi!”

Budapest, márczius 10.

Megdöbbenve vette Európa Vilmos császár halálának hírért. A hatalmas uralkodó, ki két évtized óta intézi már egész Európa sorsát, kinek egyetlen megleghangu levele elég vala arra, hogy nem egyszer eloszlassa az Európa egén tornyosult sötét fellegeket; a bölcs császár és király, népeinek bálványa: nincs többé.

Nem a nagy német nemzetet érte egyedül e csapás; lesújtó az reánk magyarokra, az osztrák-magyar monarchia népeire egyaránt s inkább, mint bárkire a németeken kívül; mert a nagy halottban királyunk legbensőbb szövetségesét, monarchiánk kiváló barátját veszítők el, kinek halála könnyen adhat forlul-latot a külpolitika menetének.

Az agg császárt lebocsátják ősei sírjába, s vele az ujkor egyik legnagyobb fejedelme, legmagasztosabb alakja, — a béke őrangyala száll alá.

Helyébe Frigyes Vilmos, a san-remoi beteg hercege lép. Frigyes Vilmos meglett férfi, a ki közelebb áll élete őszéhez, mint déléhez. Hős a harcztéren, bölcs a politikában, magában egyesítve mindazon kellékeket, melyekre egy bölcs s erélyes uralkodónak szüksége van.

Csak hogy Frigyes — mint király III-ik — beteg, súlyosan beteg, kire a korona aligha áldás lesz. Az egész művelt világ részvéte vette őt körül a Zirillo villában, s ha már oly kegyetlen volt a sors, épen akkor sujtani oly borzasztóan a német birodalmat és császári családot, mikor az agg császárra legnagyobb szükség lett volna, míg a beteg trónörökös biztosabb javulásnak indul: mégis némi megnyugtatószul szolgálhat a trónörökös állapotának javulása, ki — ha megmenthető lesz az életnek, méltó utódjává fog bizonyulni nagynevű atyjának.

Frigyes Vilmos az európai udvaroknál nagy tekintélynek örvendett mint trónörökös is, népe pedig szereti, mert egyrészt elfogu-

latlan szabadelvűségében, másrészt nemes lelkiületében jó kezekbe látja letéve sorsát. Az európai diplomácia pedig — midőn őszinte fájdalommal veszi az agg császár, a béke Nestorának halálát — örömmel fogja fogadni III. Frigyes trónraléptét, kiben az eddigi politikai irány, a béke fentartásának kiváló barátját nyerte.

Reánk nézve pedig kettős becsesl bír, hogy Frigyes Vilmos nem nagy oroszbarát s habár jó rokoni viszony is fűzi czári rokonához, annak politikai irányát soha sem helyeselte. — A közép-európai békeszövetség aligha fog változást szenvedni, mert arra épen most, tekintettel az új császár-király komoly betegségére, sokkal nagyobb szükség lesz, mint valaha volt.

Igaz ugyan, hogy sok oldalról felmerül a kétely, vajjon Orosz- és Franciaország nem fogják-e felhasználni ezen alkalmat a béke megzavarására? Nem lehetetlen ez sem, habár jól értesült körökben ily feltevés nem talál hitelre. Csak hogy a politika eshetőségei beláthatatlanok. A czár eddig is csak Vilmos császár személyére volt tekintettel; de vajjon ugyanezt teszi-e beteg fiával, az új császárral szemben is?

Franciaország részéről kevésbbé aggódunk. Ma sokkal békeszeretőbb irány foglalt ott tért, sem hogy Franciaország részéről kellene a béke megzavarásától tartani. Sőt Sadi Carnot magatartása, az a szívélyes részvét-távirat, melyet a trónörököshez azonnal menesztett, csaknem egyenesen kizárja e feltevést.

Részünkről azt hisszük, a külpolitika a császár halála által nem fog megzavartatni, a mi óhajtott is volna, el is tekintve minden más kérdéstől s csak az új császár betegségét véve, kinek nyugalomra volna szüksége, hogy élete — ha egyáltalában megtartható még, mire az orvosi jelentések biztatók — fentart-ható és meghosszabbítható legyen. Ez pedig különösen fontos magára Németországra, a német egység ügyére, melynek benn az országban sok ellensége van, kik azonban bizonyára elnémulnak, ha a trónon egy szilárd jellemű, tetterős, szabadelvű s nemes lelkiületű uralkodót látnak, minő III. Frigyes lesz. — Vajjon ugyanez volna-e mondható akkor is, ha a sors oly kegyetlenül találná sujtani Németországot,

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

A fényüzésről.

(Vége.)

A lovagi fényüzésnek ez a módja csak akkor vesz más irányt, midőn a művészet a műipar felé hajlik, a kereskedés szükségge emeli idegen országok áruit, s midőn ez által a finomabb élvezet annál általánosabb lesz, mennél inkább kevesből a lovagok henye szolgaseregének száma.

S midőn rámutattam arra, hogy ugy egyes népeknél, mint az emberiség egyeteménél a fényüzés föllépése kezdetben durva, s iránya érzéki élvezetekben nyilvánul, minden további fejtegetés nélkül beigazoltam vélem azt is, hogy a fényüzés történetében a nők miatt voltak olyan hosszú ideig passiv szerepre utalva.

Még a 15 ik században is gyalgó módon érvényesült nemük ez iránti hajlama. Például e században VII. Károly felesége volt az egyetlen franczia asszony, kinek két vászoningénél többje volt, s még a 16-ik században is gyakran fordult elő, hogy hercegnők hercegeknek egy-egy inget ajándékoztak. S általán e kornak különösen ünnepi ruházata a minő költséges, épen olyan kényelmetlen volt.

Avagy a ruházaton kívül eső más kényelmi eszközök használata minő korlátolt volt, mutatja az,

hogy Angliában üveg ablakot magánházakon csak 1180 óta használtak.

A fényüzés fejlődése kapcsolatban állván a művelődés fejlődésével, helyes vagy helytelen iránya ettől függ; ennek ferde iránya szerint fajul el amaz, s ez esetben eszközei a költség és értéknélküli külfény lép előtérbe, s használatánál a szépség helyett a pikáns, a kényelem helyett az elpuhultság jut érvényre.

Elszomorító példákat mutatnak erre a régi keleti népek és a római császárság időszakai, sőt némely helyen a jelenkor is.

A római császárság kora íróinak feljegyzése szerint például a tengeri halak frissességével olyannyira törekedtek egymáson tultenni, hogy a vendégek utóbb már csak olyanokat ettek meg, a melyeket maguk az asztalon élni láttak. S a legfellemlőzőbb leírások maradtak fenn arra nézve, hogy a kimuló hal mily gyönyörűen változtatja színét, s egy különös levet találtak fel, hogy e kegyetlen látványt jobban élvezhessék.

Seneca azt írja a korabeli ruházatról, hogy az sem a testet, sem a szemérmességet nem óvja; de a mig saját testük kellő óvását mellőzték, addig bborral festett juhnyájakat tartottak. S nemesak a házak tetején lehetett halas tavakat látni, hanem még a tornyokon is kerteket, a melyek kétségen kívül a minő kényelmetlennek és czéltalanok, épen olyan drágák voltak.

Az is ismeretes, hogy a borba drága gyöngyöket olvasztottak fel, nem azért, hogy jobb, hanem hogy drágább legyen az által. Kleopátrán kívül Calligulanak volt ez kedvencz fényüzése. Valamint azon színész fényüzése még e kornak is ritkaságai közé tartozott, a ki vendégei elé hat ezer arany értékű tál ételt tett, oly madarak nyelvéből készültet, melyek mindannyian dalokra, vagy beszédre voltak betanítva.

Itt már a hiúság annyira tulszárnyalja a fényüzésben lehető örömet, hogy az azza járható kényelmet is készséggel áldozza fel dicstelen vágyának kielégítéseért.

Avagy nem erre mutat-e Neró idejében divott azon szokás, hogy ebéd közben gyakran tizszer változtatták ruháikat s annyira rászoktak a rabszolgák szolgálatára, hogy ezeknek kellett uraikat evésre és alvásra figyeimeztetni.

De azt hiszem; elegendő e néhány példa annak igazolására, hogy az elfajult fényüzés káros hatása ugy gazdasági, mint közegészségügyi, erkölcsi és politikai érdekeket egyaránt rombol.

A műveltség által kellően nem korlátolt fényüzési hajlam ilyen elfajulásai és azoknak állami életet bomlasztó iránya tette szükségessé annak állami beavatkozás által remélt korlátozását.

Görögországban Lykurgus idejéből találjuk a legelső fényüzési tilalmakat. Így például: senkinek sem

hogy megfosztaná reményétől, büszkeségétől: a trónörökösötől; ha a fiatal, tapasztalatlan Vilmos herceg kerülne trónra? Ez legalább is kétes.

Azonban bízzuk a jövőt az isten kegyelmére, ki el fogja háritani Németországról, szövetségestinkről e csapást s meg fogja tartani a trónörökös családjá, népe, szövetségesei és Európa javára.

S midőn az őszinte fájdalom nyilatkozatával fogadjuk Vilmos császár halálát, — a szövetségárs őszinteségével üdvözljük trónján az új császár-királyt. —r.

Belföld.

Brassó, márcz. 12. **A magyar országgyűlésnek** mindkét házában elnöki nyilatkozatok történtek márczius 10-én, melyek Vilmos császár halálát bejelentették s a magyar országgyűlés mély részvétét tolmácsolták. A főrendiház ülésén a napirendre kitűzött tárgyak egyikét sem tárgyalták; a főrendiház tagjait is csupán az a részvét foglalkoztatta, a mely az ország minden lakóját kivétel nélkül eltölti szövetségünk, Németország vesztesége fölött, a császár elhunytá miatt. Báró Vay Miklós elnök rövid beszéde után, melyet ünnepélyesen felállva hallgattak végig a főrendek, az ülés véget ért.

A képviselőház szombaton déli 12 órakor népes ülést tartott, melynek egyedüli tárgya az volt, hogy a ház elnöke Péchy Tamás bejelentette Vilmos német császár halálát s a képviselőház kifejezte részvétét. A képviselők rendkívül nagy számban jelentek meg s a karzatok is tömve voltak; a főrendek karzatán foglaltak helyet Andrassy Gyula gróf és Szapáry István gr. főispán. Az elnök szavait a ház felállva hallgatta végig, s ezután a legközelebbi ülés ideje s napirendje állapittatván meg, az ülés bezáratott.

Brassó, márcz. 12. **A pénzügyminiszteriumban** megtették az intézkedések azon adatoknak a legújabb időig való összegyűjtésére, a melyek a regale-megváltás előkészítésének és kereztülvitelének alapjául szolgálni hivatják. A miniszterium már eddig is rengeteg anyaghalmazzal rendelkezik. Most azonban ezt a közvetlenül napjainkig terjedő adatokkal egészíti ki, hogy a megváltás pénzügyi oldalának minden egyes részletére nézve biztos számításokat lehessen tenni. E célból az illető hatóságoktól és adófelügyelőségektől bekérlik a pontos adatokat arra nézve, hol képezik az egyes regalék magánosok tulajdonát s hol vannak községek vagy más jogi személyek birtokában; továbbá hol kezeltetnek háziilag s hol vannak bérbe adva, mennyit tesz az évi bérösszeg s végül mennyire megy az utolsó tíz évben a regalék után bevallott és fizetett évi jövedelmi adó összege. Mihelyt az adatok együtt lesznek, azok az adófelügyelőségi területek szerint fognak csoportosíttatni.

Brassó, márcz. 12. **A képviselőház** igazságügyi bizottsága f. hó 10-én d. u. Kökösi Sándor elnökle alatt tartott ülésében folytatta az öröklési jogról szóló törvényjavaslatnak és pedig a köteles részre vonatkozó általános határozatokat tartalmazó fejezetnek részletes tárgyalását. A 77. és 78-ik szakaszokat a bizottság

főbb módosítással végképp szövegezte, a 79., 80. és 81. szakaszokat módosítás nélkül elfogadta. Apróbb változásokkal helybenhagyta ezután a bizottság a 81—88-ig terjedő szakaszokat is. Ezzel az ülés véget ért.

Külföld.

A berlini szövetségstanács 9-iki ülésében Bismarck herceg birodalmi kancellár bejelenté Vilmos császár halálát, valamint III. Frigyes király trónraléptét és ennek következtében a császári méltóságnak utóbbira történt átszállását, egyszersmind hozzátevő, hogy a császár ép úgy mint atyja, a birodalom alkotmányának lelkiismeretes fentartását és az annak alapjául szolgáló szerződéseknek tiszteletben tartását fogja irányadóul venni és ebbeli szándékában számít a magas szövetségesek támogatására. Lerchenfeld gróf, bajor meghatalmazott, mély fájdalomnak adott kifejezést Vilmos császár elhunytá felett és kérte, hogy Frigyes császárnak a szövetségstanács tiszteletteljes részvéte fejeztessék ki,

A francia sajtó, Vilmos császár halála után, előreláthatólag mindent el fog követni arra, hogy az osztrák-magyar-német szövetségben konkolyt hintsen. Még Vilmos császárt el sem temették, s már a „Figaro” (mely a francia legitimisták ügyét szolgálja) megkezdi akcióját. Az alakot persze ép oly elmésen, mint furfangosan választja meg hozzá, s Vilmos hercegben, a jelenlegi trónörökösben látja a férfit, ki ha császárrá lesz, nemesak Bismarcknak visszavonulását, hanem a német külpolitika megváltozását is elő fogja idézni.

Többek között ezeket mondja: „Az osztrák szövetség nagyon beteg lesz az új császár trónralépte után. Vilmos herceg nem tetszik Ferencz József császár királynak, kit megbántott az osztrák hadsereg inferioritására vonatkozó sértő célzásával és tudva van hogy Viktória királynő jubileuma óta Rudolf trónörökös és Vilmos herceg az intim személyes összeköttetést egymással megszakították. Németország tehát, elvesztvén Vilmos császárt és Frigyes Vilmos trónörökös, könnyen elveszíthet egy szövetségest.”

A román kormányválság, illetőleg Bratiano lemondásának okairól a hivatalos és félhivatalos sajtó semmiféle felvilágosítást sem nyújt. Annál többet tapogatózik az ellenzék. Egy része azt mondja, hogy Stourdza D-meter Bécsből és Berlinből oly közleményeket vett, a melyeknél fogva a miniszteriumnak menni kellett. Ezen feltevés minden alapot nélkülöz. De Bratianonak menni kellett feltétlenül s mint egyik kormánypárti román lap magát kifejezi, „a legközelebbi események megmutatják, hogy vajjon helyes okokért távozott el Bratiano, vagy nem.” Ezen legközelebbi események előre vetették árnyékukat a szenatus márcz 6-iki gyűlésén, midőn Angelescu volt hadügyminiszter ellen vizgálat indítása iránti indítvány tétetett, mely most fog szabályszerűen tárgyalatni.

Azonban Bratianot mégis az orosz cselszövény buktatta meg. Ezen orosz cselszövény, látván, hogy másképen nem boldogulhat, bankárai által, minő az odesszai Rafalovics is, a kormánnyal közvetlen érintkezésben levő nagy befolyású egyéneket kerítette hálójába, egyes szállításoknál megvesztegette, s a midőn látta, hogy már elég bizonyítéka van, az ellenzék rendelkezésére bocsátotta az összes adatokat. A korrup-

ció védőjének lett hirdetve a kormány; Bratiano Jont sem kimélték, nyíllankiúrták, hogy vagyona milliókra szaporodott s azon vagyon az elítéltek által nyújtott összegeken alapszik. Pedig Bratiano még szegényebb mint volt s puritán egyszerűsége mintaképül szolgálhat.

A kormányválság még nem mult el. Ghika nem tudván miniszteriumot alakítani, lemondott a megbízásról. A király Lecca és Cogo'niceannal próbál szerencsét. Egy másik kombináció szerint a miniszterium következőleg alakulna: Ghika elnök, Aurelian közmunka, Nac igazságügy, Ferichide külügyi. Ganea államjavak, Berendei hadügy, Protopopescu Tache pénzügyminiszter lenne. — Bratiano Jon többször volt a királyi palotában Ghikával a király elnökle alatt tanácskozni.

Bratiano elment, de visszajöhet még.

Vilmos császár halála.

Németország gyászában osztozik az egész művelt világ. Nincs uralkodó és állam a kontinensen, a ki s a mely már ki ne fejezte volna fájdalmas részvétét a nagy csapás felett, mely Németországot érte.

Berlinben alig van ház, melyről gyászlobogó ne hirdetné a szomorú esetet. Az uralkodó ház összes tagjai már egybegyűltek s az új császár is megérkezett már a fővárosba. Megérkeztek emberek százezrei állották el az utcákat, a pálya-udvaron a császári ház tagjai, Bismarck herceg s a miniszterium fogadták.

San Remóból egyenesen Berlinbe utazott. Vele volt neje s Mackenzie, ki egy pillanatra sem távozik a magas betegtől. Genuában az olasz király fogadta s meglátogatta, személyesen fejezve ki részvétét és egyuttal üdvözlétét.

A katonaságot már feleskették az új császárra, nemkülönben a testőrséget is.

A temetés csak e hét végével lesz, mely iránt maga az új császár személyesen intézkedik.

Királyunkat a temetésen Rudolf trónörökös fogja képviselni. Valamennyi német királyság, fejedelemség stb. uralkodói személyesen ott lesznek.

*

Frigyes Vilmos.

Az új német császár Frigyes, Vilmos, Miklós, Károly 1831. október 18 án született.

Czimeit: a IV. hadtest tábornoki marsallja és tábornoki felügyelője, az államtanács elnöke, orosz császári tábornok, az államvédelmi tanács elnöke, a „Kronprinz” gránátos-ezred feje, az 5 ik vestfaliai gyalogezrednek, a 2-ik sziléziai dragonyos-ezrednek és a 6 ik bádén nagyhercegi ezrednek, valamint a 114-ik bádén gyalogezrednek, a 3-ik szász huszárezrednek tulajdonosa; az első gárda nemzelőrezrednek második tulajdonosa, Pomeránia helytartója; az „Isune” császári orosz dragonyos ezrednek feje; a 20-ik osztrák-magyar ezrednek és a „Kronprinz Friedrich-Wilhelm des deutschen Reiches und von Preussen” bajor királyi hulánus ezrednek tulajdonosa; a königsbergi Albert egyetemnek rektor magnificentissimusa; a bonni és oxfordi egyetemek tiszteletbeli tudora; a berlini múzeumnak védnöke.

Az új német császár nejét: Viktória Adelheid Lujza, Németország, Poroszország trónörökösnejét,

volt szabad oly házat vagy eszközt birni, a mely fejsze és fűrésznél finomabb szerszámmal volt készítve; egy spártai szakács sem használhatott sónál és ecetnél másnemű fűszert.

A fényűzést korlátozni célzó törvények azonban nöhezen voltak foganatosíthatók, különösen azok, melyek egyes élvezeti szerek elterjedését akarták megakadályozni.

Igy például szigorú tilalom alá vettetett a 16-ik században a pálinkának, a 17-ikben a dohánynak és a 18-ikban a kávénak használata. Kezdetben ezek mindenikét csak gyógyszer gyanánt lett volna szabad használni.

De bár a szigornak foka, melyet alkalmaztak, nem kis mérvű volt, mégis csak megszegték azt, már csak a tiltott gyümölcs utáni vágy eredendő bünéből folyólag is.

Az e nemű tilalom szigorának bemutatására csak egy-két példát említek fel Roscher nyomán.

Egy 1610 beli török törvény azt mondja például, hogy minden dohányzónak a pipa orrán szurassék keresztül; egy 1634 beli orosz törvény a dohányzást halálbüntetés terhe alatt tiltja. A kávénak még saját hazájában is nagy harcztot kellett kiállania. Használatát a törököknél 1663-ban halálbüntetés tiltotta. Bazelen a kávé még 1769-ben tiltva volt s csak gyógyszerárakban volt szabad mint gyógyszert használni.

A tilalmak azonban keveset tehettek a káros

fényűzés ellen, a kor szellemének kellett az ellen gyógyszer megteremteni. — De az emberi gyarlóságból folyó bűnös hajlamokat az sem irthatta ki egyszerre. S mit tehetett egyebet, mint a méreg ellen gyógyszerül ellenmérget alkalmazott a finomabb és inkább szellemi élvezetekre irányuló fényűzés által.

A művelődés fejlődésével fel kellett lépni a modern fényűzésnek is, minek jellemző tulajdonsága, hogy nem a tömeges termelésre, hanem a termelési anyag művészies értékére törekszik.

De hogy a mai fényűzésnek is ne volnának káros tévedései, épen nem mondhatjuk; csakhogy ezek ma egyesek gyarlóságai avagy tévedéseinek lévén következniényei, valamely állam területén nyilvánuló kor szelleme inkább háttérbe szorulnak.

Például a ruházatbeli fényűzés ma sokkal korlátoltabb, mint régen volt, midőn egy-egy ünneplő ruha mesés nagyságu összeget vont el a közforgalomból; de ha a finomabb izlést érvényre juttató emez iránynyal szemben is természetszerűen mindig vannak egyesek, kik a másokra számító hatást a finom izlés helyett a pazar fény tömege által vélik elérni, azok az óhajtott közfigyelmet csak a maguk rovására keltetik fel.

A modern fényűzésnek az lehet az egyedüli helyes iránya, mely a jó izlést juttatja érvényre; eszközeit tehát ott alkalmazhatja, hol a fényűzést tápláló ipar művészileg fejlődhetik.

Igy lett nemesebbé az a fényűzés, mely ma az épületekben, lakásokban és azok berendezési eszközeiben lépett előtérbe. Ez eredményezte, hogy régebb a szolgaszemélyzet számával űzött fényűzés korlátoztatott s a szolgálat igénybe vétele általánosabbá tétetett.

De általánosabbá lett a fényűzés jótékony hatása azon mód által, melyet államok, városok, társulatok üznek nyilvános muzeumok, paloták, mulató helyek stb. létesítése által, melyekben egyszersmind a művészet jut érvényre.

Hogy pedig a művészeti irány mily nagy hatalmat képvisel a népek állami és társadalmi életében, tapasztalhatta az, ki a prózai élet küzdelmeinek világából be-betekint a művészeti szellemtől áthatott életvidor, szépért és magasztosért lelkesülni tudó nemzetek történetébe.

Ott a művészi izlésben nyilvánuló fényűzés egybe foglalja a társadalom minden rétegét; ott az élet borús napjait színes zománcz borítja mindannyiszor, valahányszor az állami élet valamely nyilvánulásában a korszellem mutatkozik, a mi egyszersmind nemesebb irányt ad a nemzeti lelkesedésnek; ott háttérbe szorul a fényűzésnek azon iránya, mely az életörömet dúsan rakott asztalokban és boros palaczkokban találja.

Bárha annak is bizonyos határig terjedő jogosultságát megtagadni nem lehet, mert eltekintve az egyéni tapasztalatoktól, melyeknek latba vetésénél rendszeren az önzés is igyekszik érvényre juttatni magát,

Nagybritánia és Irland „princesse royalját” Szászországnak hercegnőjét 1858. január 25-én vette el Londonban. Az új császárné született 1840. november 21-én. A második huszárezred tulajdonosnője.

Első szülött fia és a mostani trónörökös Frigyes Vilmos Viktor Albert, született 1859. január 27-én Berlinben. Meghásasodott Berlinben 1881. febr. 27-én.

Neje: Augustia Viktória Friderika Lujza Feodora Jenny hercegnő, (született 1858-ban Dolzigban) Frigyes Schleswig-Holstein, hercegeének és Adelheid Hohenlohe-Landenburg hercegnének leánya.

Gyermekeik: I. Frigyes Vilmos Viktor Ágost Ernő herceg (született Potsdamban 1882. május 6-án.) Adalbert Ferdinánd Berengár Viktor herceg (született 1884. július 14-én.)

Az új császár többi gyermekei a következők:

Viktoria Erzsébet Augustia Charlotta hercegnő (született 1860-ban Potsdamban; férjhez ment Bernhard szász-meiningeni örökös grófhhoz 1878. február 18-án).

Albert Vilmos Henrik herceg (született 1862-ben Potsdamban) az első „à la suite” gárdaezred és a gárdanemzetőrezred kapitánya, továbbá a tengerészeti és az orosz császári „à la suite” dragonyosezrednek kapitány-hadnagya.

Friderika Amália Vilhelmina Viktória hercegnő (született 1866-ban Potsdamban).

Zsófia Dorottya Ulrika Alice hercegnő (született 1870-ben Potsdamban).

Margit Beatrix Feodora hercegnő (született 1872-ben Potsdamban).

A tanári kör utolsó felolvasó estélye.

Dr. Matyéka Károly foglalta el a múlt vasárnapi felolvasáson az előadói helyet. Valljuk be, hogy ez részéről merész vállalkozás. A többi felolvasó a nagy közönség előtt, ha talán ismert volt is mint ember, de többé-kevésbé új ember volt a nyilvános társadalmi szereplés terén; nem úgy Matyéka, ki hegedűjének varázs hangjával rég megszerezte magának a közönség rokonszenvét, s kivel szemben a közönség ép ennek alapján, magasabb igényvel lép fel, s hogy felolvasásának összbnyomását röviden fejezzük ki, azt kell mondani: ép oly kellemes felolvasónak mutatta be magát, mint a mily szellemes interpretátorja a nagy zeneköltők műveinek. A XVII. századbeli francia színház viszonyait ismertette.

Első sorban elmondta, mily befolyást gyakorolt a színművészetre s színpadra az állítólag Aristotelesi elmélet, a hely, idő s cselekmény egységéről, melynélfogva a színműnek eleitől végig egy színhelyen s legfeljebb 24 óra alatt egy főcselekmény körül csoportosulva kellett lefolytania.

Ezután áttért azon kor társadalmi viszonyainak a színművészet kifejlődésére gyakorolt befolyására, s itt valóban sokkal többet adott, mint a mit ígért, mert a színpadról szólva, valósággal a XVII. század társadalmi s közművelődési állapotának, XIV. Lajos udvarának képét tárta fel a hallgató előtt.

Plastikai eleveenséggel idézte fel a színház és színpad külső képét, a fagygyu-gyertyával világított színpadot, hol időnként kilép a színész s megkoppantja a gyertyákat. Megismertetett a közönséggel s annak viseletével, elmondta, hogy a közönség egy része ma-

annak nemcsak bölcselőink, hanem eszthevtikus íróink, kik azt tartják, hogy akkor legszeretettelőbb az ember, mikor így elemében érzi magát, mert ilyenkor leginkább ember.

S ezek után, ha mégis kérdik t. hallgatóim, hogy egyesekre nézve, mi tehát a helyes és a helytelen, — vagy hol van az arany középut, csak arra utalhatok, hogy az mindenkinek sajátos viszonyától függ. Ugy de az ember egyéni, családi és társadalmi viszonyai szerfölött különbözők, s így azoknak számtalan viszonylatai szerint módosul a fényűzés helyes vagy káros iránya.

Azonban egyesekre nézve is vannak bizonyos találkozási pontok, melyekben a helyes irányu fényűzésnek feltételei összpontosulnak. S ezek: megfelelő vagyon s annak olyan felhasználása, mely nem esik semmiféle erénynek, pl. család iránti gondoskodásnak, a nemesszívűség és részvétel tetteinek rovására; tehát feltételezett erkölcsi erő, s hozzá megfelelő műveltség, mely a csekélynek is értékét fokozni képes.

Tehát csak akkor megengedhető és helyes a követése, ha mint tiszta életöröm és finom élvezet nem ütközik össze az egyén erkölcsi kötelelességeivel.

Ha pedig tovább kutatjuk a kérdést, be kell látnunk, hogy e téren keresve a tiszta igazságot, Lessinggel kell szólnunk, azt mondván: a teljes igazságot tartsd meg uram magadnak, elég nekünk gyalgó embereknek az igazságra törekvés!

gán a színpadon ül, egy időben előszeretettel nők foglalják el a legdrágább helyeket, s élénken ecetelte, mily kedélyes volt a hatás, ha egy érzékeny jelenetnél a négy s több sorban ülő hölgyek mind előszedték kendőiket, hogy könyeiket törölve, meghatottságuknak adják jelét.

A kutya is jogosult volt még akkor a színházat, sőt a színpadot is meglátogatni, s természetesen ő is birt azon joggal tetszésének vagy nem tetszésének kifejezést adhatni, mely jog az időben sokkal korlátlanabb volt, mint mai nap.

Végül a színész sármalmas társadalmi állását jellemezte ez időszakban, melyben osztozott a színműíró is.

A hely nem engedi, hogy az egészeben, mint részleteiben egyaránt érdekes felolvasással behatódiban foglalkozzunk; kik meghallgatták, (s ismét annyian voltak a teremben, a hány hallgatót az befogadni képes.) nem egyhamar fogják az élvezetes órát elfeledni.

A felolvasás után Rombauer igazgató, mint a kör elnöke kijelentvén, hogy a felolvasások ez évi cyclusa a maival befejeztetik, — köszönetet mondott azon részvét- s rokonszenvért, melyet a közönség a felolvasásokkal szemben tanúsított, mely által a kör kezdeményezését sikeressé tette.

Vizsontlátásra a jövő évben. volt a végszó, mely némiképp enyhíti — azt hiszem az összes hallgatóság nevében szölok — a feletti sajnálatunkat, hogy e felolvasásoknak egyelőre vége szakadt s meg kell válnunk kedvessé lett vasárnap délutáni élvezeteinktől.

A kör az elért eredményből, az aratott sikerből meggyőződhetett, hogy kezdeményezése egy társadalmi szükségeltalálkozott, s hogy mi, hűséges látogatói e felolvasásoknak, egy lélekből visszhangoztatjuk a bucsúszót, kívánva, hogy e felolvasásokon minél előbb találkozhassunk újra, e tény, azt hisszük, fölsőlegessé teszi, hogy viszozozzuk a köszönetet, melyet a tanári kör elnöke zárszavaiban kifejezett, s mely végül is semmiképp sem minket, de a felolvasókat s a kezdeményezőket illeti.

Helyi és vidéki hírek

Kérelem. Lapunk azon t. előfizetőit, kik díjikkal még hátralékban vannak, kérjük tisztelettel az előfizetések szíves beküldésére.

Személyi hír. Gróf Bethlen András főispán ur ő méltósága tegnap Brassóba érkezett s a közigazgatási bizottság gyűlésében elnökölt. A gyűlésről részletes tudósításunkat jövő számunkban fogjuk adni.

Közügyűlést tart holnap, szerdán márczius 14-én délután 3 órakor a városi képviselőtestület a tanácsház üléstermében. A polgármester által kibocsátott meghívó szerint a gyűlés napirendjére 19 tárgy van kitűzve, közük több érdekesebb ügy is.

Magyar színészet. Geröffy szintársulata — közbejött akadályok miatt — kénytelen volt előadásai megkezdését f. hó 17 ére halasztani.

Általános részvét mutatkozik ismét magyarságunk körében a márczius 15-iki ünnepélyt illetőleg. A különböző egyletek testületileg fognak megjelenni s már ki is adták körözüvényeiket. Maga a rendező állandó bizottság a kaszinóba gyülekezik s testületileg fog levonulni. Azt hisszük, az idei márczius 15-iki ünnepély szaporítani fogja legfényesebb ünnepélyeink számát.

A magyar polgári kör tagjai a márcz 15-iki ünnepélyen való tömeges megjelenhetésünk céljából az nap d. e. 10 órára tisztelettel meghívotnak. — Az elnökség.

Felhívás. Az E. M. K. E. brassómegyei választmánya f. hó 9-én tartott ülése határozatából van szerencsénk ezennel tisztelettel felhívni az E. M. K. E. brassómegyei fiókegyletének tagjait, hogy a csütörtökön rendezendő márczius 15-iki ünnepélyre s estélyre lehetőleg teljes számban méltóztassanak megjelenni. Brassó, 1888. márcz. 10-én. Koós Ferencz elnök, Szterényi József jegyző.

Posztószállítás. Említettük volt annak idején, hogy a csendőrség posztószállítását a Stricker, Scherer, Leonhardt, Scherg és Lang konzorcium nyerte el. A szövételzet a múlt héten szállította az első részt s dicséretet nyert. Örömmel vesszük ennek hírét, mert csak ez a módja, iparunk meghonosodásának — itthonn.

Adakozás a Bolgárszegen állítandó óvódára. Tek. V. J. ur, a jótékonyágban kifáradhatlan emberbarát, a Bolgárszegen állítandó óvoda számára 10 frtot adott át Koós Ferencz kir. tan. tanfelügyelő és óvoda-bizottsági elnök urnak, mely összeg a jelzett célra az óvoda pénztárába beutalványoztatván, elnök a bizottság nevében ezen adományért V. J. urnak köszönetet nyilvánít.

Az iparos ifjak egylete holnap tartja idei utolsó felolvasó estélyét, melynek műsora igen változatos

pontokból van összeállítva, ajánljuk a közönség figyelmébe ez estét, melynek lefolyásáról, valamint a két utóbbiról is meg fogunk emlékezni.

A városi zenekar vasárnapi második bérlehangversenyével bebizonyította, hogy a legkülönbözőbb igényeknek is képes megfelelni. A műsor nagyobbára könnyebb zenét tartalmazott; hogy ezen „muzsika” a második részben kizárólagosan érvényesült, az e hangversenyek kedélyes jellegét tekintve, csak helyeselhető; az első részben azonban a komolyabb zenének nagyobb tért lehetne engedni. Kiváló sikert aratott: a Don Juan-fantázia, a Säckingeni trombitás gyönyörű dal'a és Brandner ur ügyes gyorsolkája. Ismételjük, e hangversenyek a közönség részéről még nagyobb pártfogásra érdemesek.

Czukorgyárat akar létesíteni Brassómegyében a helybeli nagy czég: Czell Frigyes és fiai. E hír — ha megvalósul — csak öröndetes lehet.

Érdekes mutatóványokban gyönyörködött tegnap este azon nagyszámu közönség, mely Klement Róbert előadását meglátogatta. A három szakaszra osztott optikai mutatóványok — melyeket mi ködfátyolképnék szoktunk nevezni — 45 számából több igen szépen sikerült, de legmeglepőbb volt az elhunyt Vilmos császár arczképe, melyet Klement programmon kívül mutatótt be s melyet a közönség valóságos tombolással fogadott. Szünet közben Thiele John ur adott elő fuvolán két koncert-darabot Popp W. szerzőtől, melyet a közönség megtapsolt.

Templomok és iskolák. Az erdélyi ev. ref. egyházkerületi igazgató tanács — mint örömmel értesülünk Kolozsvárról — Szász Domokos püspök indítványára elhatározta, hogy 180.000 frt kölcsönt vesz fel, mely 19 új templomépítésre, 11 javításra, 44 új iskola építésre, 12 javításra, 6 paplaképítésre s 2-nek javítására, 15 új tanítói lak építésére s 3-nak javítására fogna fordíttatni. Valóban Szász Domokos ref. püspök és egyházkerületének igazg. tanácsa nem csak egyházi de kulturai és istenes dolgot műveltek, midőn emez építkezéseket elhatározták, mert a templomok és iskolák mindmegannyi védőbástyái lesznek a magyarságnak és hazának.

Czukor-díj. Ezen tárgy különösen az utolsó időben magára ivonta a közfigyelmet. Hogy az ilyféle díjak praktikusok-e vagy nem, azt e helyen nem kívánjuk fejtegetni, annyi mindazonáltal biztos, hogy czukorbetegség és huyár igen veszélyes betegségek. Ez ellen az egyedüli ismert gyógyszer: Warner Safe Diabetes Cureja, miről Eppsteink D. asszony Miltenberghen következőleg ír: „Évek óta beteges levén, néhány hóval ezelőtt oly jelek állottak be, melyek engem azon gondolatra vittek, hogy én a czukorbetegségben szenvedek. Olthatatlan szomj, mohó éhség, rendkívül nagy huytölulés, száraz fellőr, gyenge látkör, annyira lehangolt kedély, hogy a legcsekélyebb ürügy is könyeket sajtol szemeimből. Különféle vegyelmzés oda mutatótt, hogy a huy czukortartalmu volt. Ektor egy barátom, ki vesebajban szenvedett s Warner Safe Diabetes Cureját jó eredménnyel használta, e gyógyszerre figyelmeztetett, s minthogy többi bajaimhoz a leghevesebb izomfájdalmak is csatlakoztak, e gyógyszert kezdtem használni. Már az első pár füveg elhasználása után állapotom megváltozott. Évek óta először volt ajkam s nyelvem nedves, bőröm ismét ruganyos lett, a tulságos szomj és mohó éhesség gyengült, a sokszori vizeles engedett, az izomfájdalmak, melyek eddig nyugtalanságban tartóttak, egészen eltűntek. Az eddig elért eredményért háláddal telvén: e gyógyszert minden szenvedőnek ajánlhatom s tudósítására késznek nyilatkozom.” — Eladás és szétküldés csak gyógyszerárak által. Ára 2 frt 80 kr. Raktár: Goos J. Klein V. Schuster K. L.-nél Brassóban. Főraktár: Einhorn gyógyszerésznél (Fanta M.) Prágában.

Brassói piaci árfolyam.

— Adler L. Jakab jelentése. —

Brassó, 1888. márcz. hó 13-án

Roman papirpénz à 20 frankos	8.48	vétel	8.50	eladás
ezüstpénz à 20	8.42		8.46	
Napoleon d'or (aranypénz)	10.03		10.06	
Török lira	11.33		11.35	
Arany	5.90		5.93	
Orosz papirrubel	101.—		102.—	

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos

Szterényi József.

Pántlika giliszta fejestül

6 perc alatt teljes biztonsággal a gyomorból feltétlenül kihajtatik a páfrány tokocskák által.

Eredeti minőségben egyedül csakis

Schneider József gyógyszerésznél
kapható Resiczán. (Délmagyarország).

E kitűnő gyógyszer biztos hatásáért jót állunk. Egy eredeti doboz ára 3 frt. 50 kr. — Posta utánvét mellett az egész világon szétküldetik.
[99]

Árverés.

A brassói kir. törvényszék telekkönyvi hivatalában 1888. márczius 19-én d. e. 9 órakor özv. Benedek Áronnak tulajdonát képező az „Oroszlánhoz” címzett bonyai 356. sz. háza önkéntes árverés után 11735 frt. kikiáltási ár mellett eladásra kerül. Feltételek a telekkönyvi hivatalnál betekintheők. [11] 2—3. 8. 10. 17.

Szám 1868. — 1887. telekkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagy-sinkir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Brukner Vilmos nagy-szebeni ügyvéd által képviselt *ezász egyetem* mint végrehajtónak Borger Samu nagy-szebeni ügyvéd által képviselt távollévő lessesi *Potulea Pável* végrehajtást szenvedő elleni 14 frt 74 kr. perkoltségek és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a nagy-sinkir. járásbírósa területén lévő Les-es község határára fekvő, a lessesi 400 számú telekjegyzőkönyvben A + 2208. 5508. 6226. 6247. 6342. 6364. 6376. 6928. 6937. 6977. 7205. 8000. 9787. 10152. 10821. 11170. 11250. 11485. 12460. 12462. 13129. 13141. 13208. 13210. 13930. 14357. 15469. 15719. 15864. 15996. 16067. 16097. 16428. 16463. 16593. 16870. 17051. 17152. 17302. 17445. 17472. 17486. 17677. 18162. 18348. 18704/6. 19346. 19920. 19921. 19965. 22397. 22502. 22817 hr. szám alatt felvett ingatlanokra az árverést 463 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelöl ingatlanok az 1888. évi márczius hó 26-iknapján délelőtti 9 órakor *Lesses* község házájánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% - át vagyis összesen 46 forint 30 krajczárt készpénzen, vagy az 1881. LX. törvényezikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1 én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi törv.-czikk 170. §-a

értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabály szerű elismervényt átszo'gáltani.

Nagy-Sink, 1887. december 22.

A kir. járásbírósa telekkönyvi hatósága. Csernea. kir. aljárásbíró. (117) 1—1

Szám 82. — 1888. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alólikt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a segesvári kir. járásbírósa 4407./1887. számú végzése által *uj-szekelyi Szöcs János* javára báró *Szentkereszty Pál és Zsigmond* ellen 369 frt 50kr. tőke, 294 ft 50 kr. után 1885. évi szeptember 29. napjától, 75 frt után 1886. évi február 1-jétől számítandó 6% kamatai és eddig összesen 54 frt 94 kr. perkoltségek követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróságlag lefoglalt és 1020 frtra becsült, 600 véka törökbuza és 8 drb. jármos ökörből álló ingóságok — nyilvános árverés után eladatnak.

Mely árverésnek a segesvári kir. járásbírósa 288./1888. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis *Bunban* a végrehajtást szenvedők lakásán leendő eszközölésére 1888. évi márczius hó 28 ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel o'y megjegyzéssel hivatalnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz 107. §-a értelmében, a legőbbit ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Végül felhívatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítettséghez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközölve volt, és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alólikt kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes b táridó a hirdetménynek a bíróság tábláján k függését követő naptól számítatik.

Segesvár, 1888. márczius 5-én.

Fodor Árpád. kir. bírósági végrehajtó.

[118] 1—1

Háziasszonyok figyelmébe!

[36] 10—15

Minden magyar háztartásban

divattá vált már

a Lenck-kávé

használata,

s nemcsak azért mivel magyar gyártmány, hanem mivel aroma, illat és alkatrészek kifogástalan minősége tekintetében fölülmulja a kereskedelmünkben előforduló összes kávépótlékokat.

Lenck-kávé kapható minden fűszer- és csemege-kereskedésben, s a hol még nem volna, vagy a készlet elfogyott volna, a t. közönség követelje, mint magyar iparterméket.

Mintákat ingyen s bérmentve küld LENCK S. soproni gyára.

A gyár képviselője Brassóban: **Hedwig János** ur.

Rögtön s tartósan pusztít s gyógyítja a szájnak minden kellemetlen szagát.

a cs. kir. szabadalmazott

Eucalyptus-száj-essencia.

(Kitüntelve Párisban 1878-ban.)

A legrationálisabb, legártalomdúsabb (78% határos alkatrész) személyes fertőtlenítésre különösen alkalmas, teljesen ártalmatlan, pusztán növényi részekből álló kivonat; hygienikus védőszer

torokkatarrrhus

és egyáltalában a légzőszerveknek miasmatikus fertőzése ellen.

Egy üveg ára 1 frt 20 kr.

Med. Dr. C. M. FABER,

19a. 5—12

néhai I. Miksa császár személyes fogorvosa. a becsületrend lovagja stb. Raktárak: Köhalomban Wolff E. gyógyszerésznél, valamint Erdély minden gyógyszerésztárában és illatszerésznél.

Ugyanitt kapható: a cs. kir. szab. specifikus szájszappan *Puritas* Dr. C. M. Faber-től. (Nagy érem, London 1862)

Szétküldési raktár BÉCS, I., Bauernmarkt 3

Vérszegényeknek!!

VASAS PEPTON-CONSERV.

mely daczára annak, hogy dúsan tartalmazza a határos anyagokat, jóízű srendkívül erősítő csemegét képez.

Ajánlatik: a sápkór, a vérszegénység, migrain, rossz emésztés, almatlanság, lankadság és ideges izgatottság ellen.

Naponta 2 darab veendő Egy doboz ára 90 kr.

Vasas Phosphor-Pastilla.

Rendkívül erősítő, kellemes ízű csukorka — angolkóros, görvélves, vérszegény s általában gyenge gyermekeknek: az idegesség, bágyadság, almatlanság, izzadás, valamint hangrészgöres esetében.

Naponta 2 darab adatik be.

Egy kis doboz ára 10 pastillával 50 kr. — Nagy doboz 20 pastillával 90 kr.

Kapható gyógyszerésztárában és a feltalálónál:

Hazslinszky Károly gyógyszerész, Budapest, VIII., Sándor-tér 3. sz

Kísérletezések kitűnő eredménynyel tétettek dr. Bókay János, dr. Torday Fe encz egyet. m.-tanár urak által és több gyógyintézetben, melyekről általános elismerő bizonyítványok állítottak ki. Ezen gyógyszerek hivatalosan megvizsgáltattak és védjeggyel láttattak el. [89] 4 8

PSEPHOFER J.

(18) 8 12

gyógyszerésztára Bécsben

Singerstrasse 15. sz. „Zum goldenen Reichsapfel.“

Vértisztító labdacscok,

ezelőtt egyetemes labdacscok, mely nevet teljes joggal megérdemlik, mert kevés betegség létezik, melyben ezen labdacscok csodálatos hatásukat ne mutották volna ki. A legmakacsabb esetekben, hol más orvosság hiában alkalmaztatott, ezen labdacscok által teljes gyógyulás éretett el.

Egy doboz 15 labdacscsal 21 kr., 6 dobozt tartalmazó tekercs 1 frt 5 kr; bérmentetlen utánvétell 1 frt 10 kr.

A pénz előleges beküldése mellett, bérmentve 1 tekercs labdacsc 1 frt 25 kr. — 2 tekercs 2 frt 30 kr. — 3 tekercs 3 frt 35 kr. — 4 tekercs 4 frt 40 kr. — 5 tekercs 5 frt 20 kr. — 10 tekercs 9 frt 20 kr. (Egy csomagnál kevesebb nem küldetik.)

Számtalan irat érkezik, melyekben a fogyasztók a legkülönbözőbb betegségekből való felgyógyulásukért köszönetet mondanak. Mindenki, ki egyszer kísérletet tett e szerrel, azokat tovább ajánlja.

A sok közül álljon itt egy néhány:

Leongang, 1883. május 15.

Tisztelt uram! Labdacscsai valóban csodákat művelnek; nem olyanok, mint más feldicsért szerek, hanem valóban csaknem minden bajban segítenek. — Husvétra kapott labdacscsaimból igen sokat barátaim és ismerőseimnek adtam, a kiknél mind segített s még magas koru személyeknél is különböző bajoknál és sérüléseknél; s ha ezek nem is gyógyultak meg egészen, de igen nagy javulást érezvén, e labdacscsokat tovább kívánják használni. Legyen szives tehát és küldjön újból 5 tekercscsel; köszönetet mondván a magam és társaim nevében, kik szerencsések valánk az ön labdacscsai által egészségünket ismét visszanyerni.

Dentinger Márton.

Bécs-Szent-György, 1882. febr. 16.

Tekintetes ur! Nem tudok elég hálás lenni az ön labdacscsai iránt, a melyek nőmet Isten után meggyógyították misere bajából, melyben éveken keresztül szenvedtem. Néha most is kell neki bevennie e labdacscsokból,

de egészsége annyira helyreállt, hogy ifjui frissességgel végzi házi teendőit. Köszönetemet használja fel a szenvedők javára s egy-szersmind 2 tekercs labdacscot és két darab chinai szappant. — Különös tisztelettel

Novák Alajos, műkertész.

Bécs, 1881. február 20.

Tisztelt uram! Feltéve, hogy az ön gyógyszerai mind oly kitűnők, mint az ön híres fagybalsama, mely családomban több idült fagydagatnak gyorsan végére járt, elhatároztam magamban — daczára a bizalmatlanságomnak az »universalis« szerek iránt — az ön vértisztító labdacscsaihoz fordulni s ezen golyócskák segélyével bombázni régi hámorhoidalis bajomat. Meg kell val-lanom tehát önnek, hogy ezen régi szenvedésemről, a labdacscok négy heti használata után megmenekedtem. Ajánlani fogom azt ismerőseim körében. Nincs ellenemre, ha e levelemet — aláírás nélkül — nyilvánosságra hozza.

Tisztelettel C. v. T.

Fagy-balsam,

Pserhofer J.-tól, évek óta a legbiztosabb szernek van elismerve mindennemű fagybajok és idült sebek stb. ellen. Egy téglé ára 40 kr, bérmentes megküldéssel 65 kr.

Golyva-balsam,

Biztos szer a golyva és másféle nyakdagatokat ellen. — Egy üvegse ára 40 kr, bérmentes megküldéssel 65 kr.

Élet-essencia,

»Prágai cseppek« megrom-tés és mindennemű altesti bajok ellen, kitűnő háziszser. Egy üvegse 20 kr.

Spitzwegerich-szörp,

ismert kitűnő házi-szer katarrrhus, rekedtség és köhögés ellen. Egy üveg ára 50 kr, 2 üveg bérmentes küldéssel 1 frt 50 kr.

Amerikai köszvény kenőcs,

legjobb szer minden köszvényes és csúzos bajokban, tagszakgatás, ischias, fülszakgatás stb. ellen. 1 frt 20 kr.

Havasi növény-liquer,

Bernhard W. O.-tól Lindából, mindennemű gyomorbántalmak ellen. Egy üveg 2 frt 60 kr, fél üveg 1 frt 40 kr.

Tannochinin-pomádé,

Pserhofer J.-tól, évek óta orvosok által valamennyi hajnövesztő szer között a legjobbnak elismerve. Egy csinosan kiállított nagy szelencze ára 2 frt.

Szemvíz,

dr. Romershausentól a látókés-sére. Egy üveg 2 frt 50 kr fél üveg 1.50

Egyetemes tapasz,

Steudel tanártól, ütös, és szurási sebekre s s mindenféle mérges daganatokra, idült és időnként megújuló lábsebekre, pokolvarra gyuladással, fájdalmas daganatokra, gyuladással emlíkre, elfagyott és közsvényes tagokra s hasonló bajoknál ajánlatos. Egy téglé 50 kr, bérmentve 75 kr.

Lábizzadás elleni por,

eltávolítja a lábizzadást s a kellemetlen szagot. 1 doboz 10 kr, bérmentve 75 kr.

Egyetemes tisztító-só,

Kitűnő háziszser a megzavart emésztés minden következményei, ugmint fejfájás, szédülés, gyomorgöres és gyomorhív, aranyér, dugulás stb. ellen. Egy csomag ára 1 frt.

Sósorszesz,

vagy Ferenczpálinka, — sós v. sotalan. Egy üveg 60 kr.

Mindezen készítményeken kívül, mindenféle bel- és külföldi gyógykülönlegességek találhatók, a melyek Ausztia-Magyarország hírlapjaiban közöltenek, és az esetleg raktáron nem levők kívánatra azonnal, pontosan és olcsón beszereztenek.

A pénz előleges beküldésével a postaköltség kevesebbe kerül, mint utánvétell.

Postai megrendelések a leggyorsabban teljesíttetnek, a pénz előleges beküldése elénében, vagy pedig utánvétel mellett.

A legtöbb ezen különlegességekből kapható Kolozsvárt: Székly Miklós, Wolf János és dr. Ember Bogdán gyógyszerész uraknál.